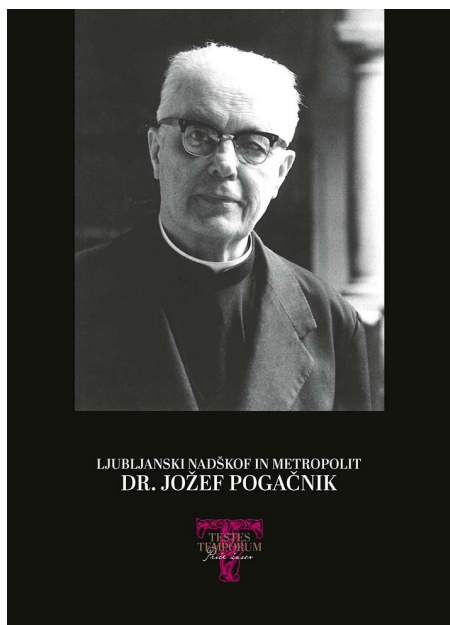

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

DEJAN PACEK, UR.: LJUBLJANSKI NADŠKOF IN METROPOLIT
DR. JOŽEF POGAČNIK

Podatki o knjigi

- Naslov: Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Jožef Pogačnik
- Podnaslov: Znanstvena monografija
- Avtorji: več avtorjev
- Urednik: dr. Dejan Pacek
- Zbirka: Testes temporum 1
- Knjižna urednica: Meta Lenart Perger
- Format: 165 mm x 235 mm
- Vezava: mehka z zavih
- Število strani: 588
- ISBN: 978-961-278-631-1
- Cena: 39,50 EUR
- Založnika: Celjska Mohorjeva družba in Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani
- Leto izdaje: 2023

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Po Rimskih simpozijih – Testes temporum začenja nadškof Pogačnik

Prva znanstvena monografija v novi zbirki Testes temporum (Priče časov) združuje devetnajst prispevkov različnih avtorjev, strokovnjakov na področju teologije in zgodovine, ki predstavljajo različne vidike življenja in dela ljubljanskega nadškofa dr. Jožefa Pogačnika (1902–1980) in pričajo o njegovem izrednem pomenu za slovenski cerkveni in politični prostor.

Dr. Jožef Pogačnik je bil pomembna figura na slovenskem cerkvenem in političnem parketu. Pričujoča monografija osvetli njegovo znanje in širino, ki sta se manifestirala v vsaki izmed mnogih funkcij, ki jih je v svojem življenju opravljal.

Za najvišji cerkveni službi znotraj slovenskih meja so ga usposobili temeljita teološka izobrazba na univerzi v Innsbrucku, kaplanska leta v Kranju in ljubljanskem Trnovem, predvojno učiteljsko in vzgojno delo, ravnateljska služba v ljubljanskem Marijanišču, povojne krivične zaporne kazni v skupni dolžini skoraj šest let ter vodenje številnih škofijskih služb in svetov. Na predlog nadškofa Antona Vovka ga je papež sv. Janez XXIII. leta 1963 imenoval za ljubljanskega pomožnega škofa, po nadškofovi smrti leto kasneje pa je bil imenovan za ljubljanskega nadškofa.

Prispevki v monografiji predstavijo tako njegovo predano delo kot tudi manj poznane vidike njegovega življenja, kot so denimo njegovo pesniško ustvarjanje, ljubezen do pisane besede in uredniško udejstvovanje. Ta zaključena celota predstavlja izjemno dragocen dokument njegovega časa ter najbolj izčrpen pregled nadškofovega življenja in dela pri nas.

Z izidom monografije o nadškofu Pogačniku je tako zaživela nova knjižna zbirka Inštituta za zgodovino Cerkve pri Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani in

Celjske Mohorjeve družbe z imenom *Testes temporum – Priče časov*. Zbirka znanstvenih monografij, ki se navdihuje po znamenitih, a žal ugaslih zbornikih *Simpoziji v Rimu* (1988–2009, 23 monografij), bo poleg temeljite predstavitve vidnejših osebnosti dala mesto obravnavi važnejših ustanov in spornih ali spregledanih tem iz zgodovine Cerkev na Slovenskem.

Avtorji

Prispevke za pričujočo znanstveno monografijo so zapisali: dr. Miha Šimac, dr. Matjaž Ambrožič, ddr. Igor Grdina, dr. Brane Senegačnik, dr. Tamara Griesser Pečar, dr. Ilaria Montanar SL, dr. Aleš Maver, dr. Dejan Pacek, dr. France M. Dolinar, Simona Gregorčič, dr. Tadej Stegu, dr. Janez Vodičar SDB, dr. Alojzij Slavko Snoj SDB, dr. Bogdan Kolar SDB, mag. Blaž Otrin, mag. Lilijana Urlep, dr. Viktor Papež OFM, dr. Marija Jasna Kogoj OSU, dr. Leon Debevec in msgr. Anton Slabe.

Odlomki iz knjige

Mohorjeva družba je pod Pogačnikovo uredniško taktirko nadaljevala že uveljavljeno usmeritev, hkrati pa je širila program v smeri zahtevnejše literature. Tako je leta 1932 izdala Avguštinove Izpovedi v reprezentativni Plečnikovi opremi. Tedaj je Pogačnik že bil viden soustvarjalec knjižnega programa Mohorjeve družbe. Pozneje, ko je bil tudi formalno njen krmar, je založba zase nov prostor »zavzemala« še odločneje. Po uspešni sklenitvi poljudnih historiografskih izdaj – pregled svetovne zgodovine je v letih 1874–1891 napisal Josip Stare, preteklost slovenskega naroda pa sta v obdobju 1910–1939 obdelala Josip Valentin Gruden in Josip Mal –, se je začel nov, znanstveno ambicioznejši zasnovani cikel. Začet je bil zelo vzpodbudno, z imenitnimi Starimi Grki Antona Sovreta, vendar je potem Hitlerjeva vojna onemogočila nadaljevanje. (Str. 72–73)

Nedvomno je bil oseba, ki je življenje sprejemala kot resno in odgovorno nalogo. Bil je izredno delaven, velikodušno pripravljen sprejeti mnoge naloge, ki so mu bile zaupane na podlagi določenih osebnih lastnosti in kvalitet, s katerimi ga je Gospod bogato obdaroval. Tako je bil že ob imenovanju škofa Vovka za ordinarija leta 1959 imenovan za generalnega vikarja. Leta 1962, ko se je zdravstveno stanje nadškofa Vovka poslabšalo, je bil Pogačnik od Svetega sedeža pooblaščen, da je namesto njega opravljal kanonične vizitacije in podeljeval zakrament svete birme. Torej je že pred škofovskim imenovanjem nenehno uporabljal svoje moči in sposobnosti za služenje Cerкви in škofiji na najbolj odgovornih in ključnih mestih in se tako pripravil oz. dozorel za to, da bi ob pravem času prevzel tudi polno odgovornost za ljubljansko nadškofijo. To odgovornost je Pogačnik nosil resnično do konca, saj vemo, da ga je, čeprav je sveti oče Pavel VI. sprejel njegovo odpoved, ko je leta 1977 dopolnil 75 let, hkrati prosil, naj nadškofijo vodi do imenovanja naslednika, kar se je zgodilo komaj dve leti in pol pozneje. (Str. 134)

Morda je bila tudi zato njegova doba tako polna odgovorov Cerкви na spremenjeno in spreminjajoče se družbeno življenje, da jo smemo imenovati Pogačnikova doba. To je gotovo ena največjih stvaritev njegovega vodenja nadškofije – ohranjanje bistvenega zaklada vere in ustvarjanje novega stila življenja Cerкви pri nas. To pa so sadovi zanesljive življenjske modrosti in visoke inteligentnosti. (Str. 564)